INDAR
archeologie & advies

Zaventem Woluwedal

Nota landschappelijk bodemonderzoek: Programma van maatregelen.

Rapport Nr. 23-0062V

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek Zaventem, Woluwedal: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Axel Theyskens

Erkende archeoloog

2019/00002 INDAR bv

2024/00017 Axel Theyskens

Projectnummer INDAR

2023-0062

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2026G261

Plaats en datum

Beerse, 12/08/2026

Voorblad

Referentie kaart Beerse 1939: Cartesius.

© INDAR bv. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

INHOUDSOPGAVE

1. Administratieve gegevens 3
2. Gemotiveerd advies 4
2.1. Aanleiding vooronderzoek 4
2.2. Resultaten vervolgonderzoeken 4
2.2.1. Landschappelijk bodemonderzoek 4
2.3. Impactbepaling van de geplande werken 4
2.4. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen 5
3. Lijst met figuren 7
4. Bibliografie 7

1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode INDAR		2023-0062
Projectcode Onroerend Erfgoed		2026G261
Locatie	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Zaventem
	Deelgemeente	Sint-Stevens-Woluwe
	Straat	Woluwedal
Kadastrale gegevens	Gemeente	Zaventem
	Afdeling	5 (Sint-Stevens-Woluwe)
	Sectie	C
	Percelen	194E, 189D (deel), 182D (deel)
Coördinaten	X-min, Y-min X-max, Y-max	38630.1527035859180614,167969.4508826016681269 155787.0000000000000000,172067.4024128233431838
Oppervlakte plangebied		Ca. 4.528 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 4.528 m²
Erkend Archeoloog		2019/00002 INDAR bv
Alle plannen die in dit document gebruikt worden, zijn afkomstig van de catalogus van Geopunt Vlaanderen[1] of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen[2], tenzij anders vermeld wordt.		

[1] GEOPUNT VLAANDEREN 2025 – administratief, historisch, orthofotografisch
[2] DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2025 – geografisch

2. GEMOTIVEERD ADVIES

2.1. Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota DOCKX e.a. 2025 met ID 32889 en projectcode 2023B246. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling langsheen de Woluwedal te Sint-Stevens-Woluwe, deelgemeente van Zaventem. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2. Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1. Landschappelijk bodemonderzoek

Bij het landschappelijke bodemonderzoek aan de Woluwedal in Zaventem werden vijf profielputten uitgevoerd. Hierbij werd op slechts twee locaties de moederbodem bereikt. Deze bevond zich op dieptes van 190 à 195 cm beneden het maaiveld. De bodemopbouw binnen het terrein bleek overal diepgaand verstoord en opgehoogd te zijn in het recente verleden. Vermoedelijk werd het terrein verstoord door de recente ontwikkelingen met de aanbouw van de R22 en de hoogbouw in de omgeving.

Op basis van het bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld die zwaar samenhing met de aanwezige bodemopbouw[3]. Het landschappelijk bodemonderzoek heeft een diepgaande aantasting van de bodemopbouw vastgesteld binnen het gehele plangebied. Bovendien bleek de bodem extreem nat te zijn. Hoewel de voormalig aanwezige bodemopbouw onduidelijk is, lijkt het extreem natte karakter ervan de mogelijkheid van een archeologische vindplaats op deze landschappelijke ligging uit te sluiten.

Er zijn slechts enkele archeologische onderzoeken gekarteerd waaruit een CAI-melding voortkwam. Deze zijn allemaal hoger gesitueerd dan het plangebied.

Er kan bijgevolg kan gesteld worden dat er voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Hoewel de impact van de geplande werkzaamheden aanzienlijk is (bodemverstoring ca. 7m-mv) is er voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat er geen gevaar is voor eventuele archeologische sites. Verder onderzoek is hierdoor vanuit kosten baten perspectief niet te verantwoorden.

2.3. Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein de nieuwbouw van 55 appartementen met commerciële ruimten en ondergrondse parking. Deze nieuwbouw met kelder heeft een oppervlakte van ca. 1.449 m2 (figuur 4) en zal aangelegd worden tot op een diepte van ca. 7 m -mv. Hoewel de impact van de geplande werkzaamheden aanzienlijk is, is er voldoende informatie aanwezig om te

[3] Dockx, C. ea. 2025

beoordelen dat er geen gevaar is voor eventuele archeologische sites. Verder onderzoek is hierdoor vanuit kosten baten perspectief niet te verantwoorden.

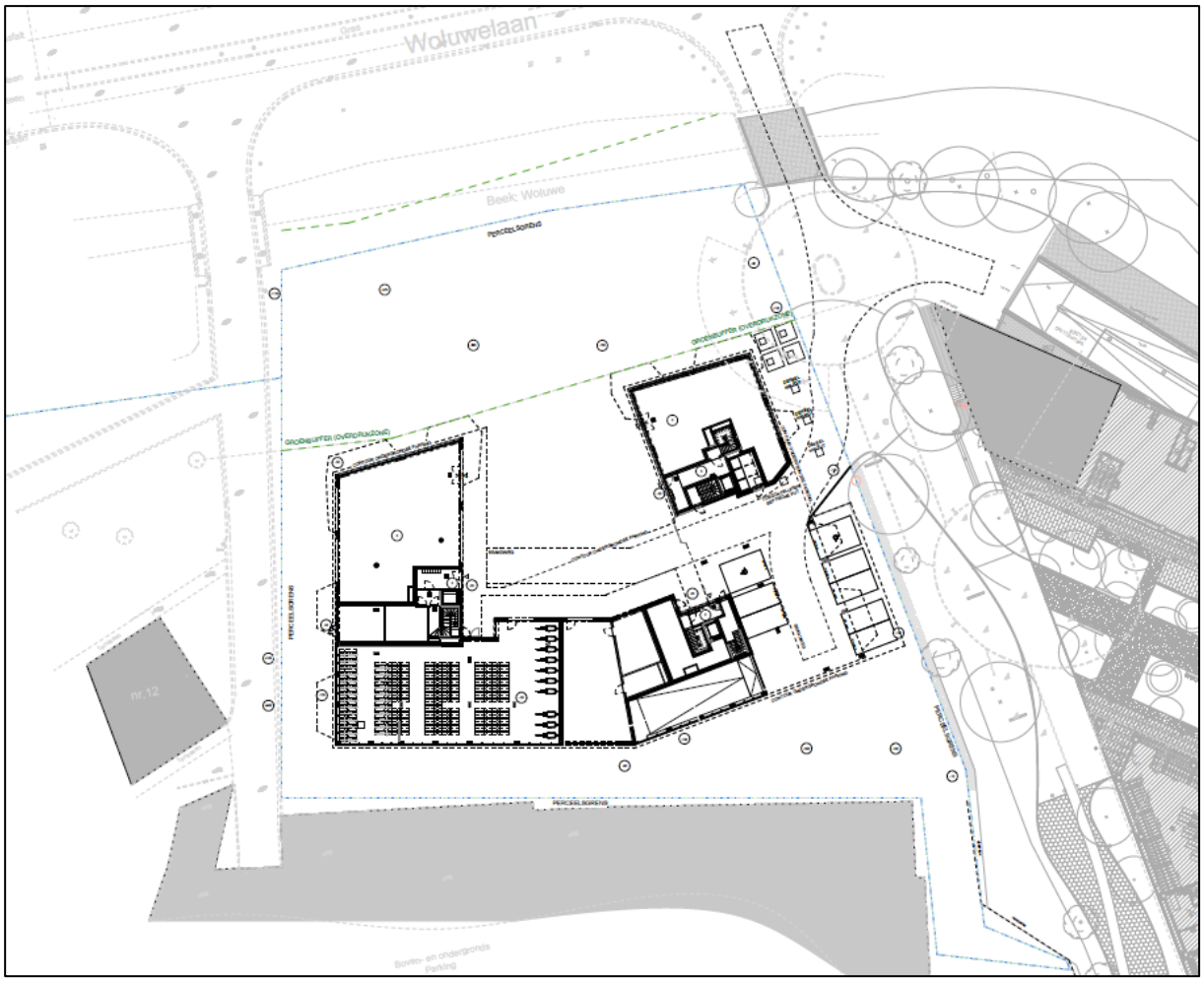

Figuur 1: Inplantingsplan nieuwe toestand.[4]

2.4. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Binnen de bekrachtigde archeologienota werden potentiële vervolgtrajecten voorgesteld op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek[5]:

- *Intacte bodem:*
    - *Indien er geen bewaarde B-horizont en/of E-horizont, podzolbodem of begraven paleobodem aanwezig is, is er geen verwachting voor goed bewaarde steentijdsites: proefsleuven.*
    - *Indien er een goed bewaarde B-horizont en/of E-horizont, podzolbodem of begraven paleobodem aanwezig is aanwezig is, is er een verwachting voor goed bewaarde steentijdsites: archeologische boringen (verkennend, eventueel*

[4] Plan aangebracht door initiatiefnemer.
[5] Dockx, C. ea. 2025.

waarderend), proefputtenonderzoek, gevolgd door proefsleuvenonderzoek (m.u.v. zones die op basis van de resultaten van het booronderzoek door middel van een opgraving onderzocht moeten worden)

- *Zwaar verstoorde bodem door recente bodemingrepen (hierbij is de C-horizont diepgaand vergraven) / te natte omgeving:*
    - *Zware verstoring over het volledige plangebied/te natte omgeving: geen verder onderzoek*
    - *Gedeeltelijk verstoord plangebied/droge zone: beperkt verder onderzoek in niet verstoorde delen/beperkt verder onderzoek in drogere delen.*

Concluderend is op basis van de zwaar verstoorde en zeer natte bodem is verder onderzoek niet aangewezen voor het plangebied.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3. LIJST MET FIGUREN

Figuur 3: Inplantingsplan nieuwe toestand. 5

4. BIBLIOGRAFIE

BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek* (IVO-P). SIKB

DOCKX, C. e.a. 2025a. *Archeologienota Zaventem Woluwedal: Verslag van Resultaten*, Beerse.

DOCKX, C. e.a. 2025b. *Archeologienota Zaventem Woluwedal:Programma van maatregelen*, Beerse.

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERVYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1,* agentschap Onroerend Erfgoed.

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.

Voorblad:

CARTESIUS, 2025. *Cartesius*, *Kaartlaag 1939* Available at:http://www.cartesius.be/arcgis/home/webmap/viewer.html?url=https://wmts.ngi.be/arcgis/rest/services/seamless_carto__default__3857__800/MapServer&lang=nl, bezocht op 31-10-2024.